

CPVO • OCVV

Community Plant Variety Office
Office Communautaire des Variétés Végétales

EUIPO
ÚRAD EURÓPSKEJ ÚNIE
PRE DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO

www.euiipo.europa.eu

VPLYV SYSTÉMU PRÁV SPOLOČENSTVA K ODRODÁM RASTLÍN NA HOSPODÁRSTVO EÚ A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Zhrnutie

Zhrnutie

System práv Spoločenstva k odrodám rastlín (EÚ) spravovaný Úradom Spoločenstva pre odrody rastlín (CPVO) zabezpečuje jednotnú ochranu práv k odrodám rastlín v EÚ.

V tejto štúdii sa kvantifikuje hospodársky prínos systému práv Spoločenstva k odrodám rastlín v Európskej únii. Hoci je analogická so štúdiami úradu EUIPO o hospodárskom prínose iných práv duševného vlastníctva¹, zaoberá sa špecifickými aspektmi poľnohospodárstva a záhradníctva, napríklad tým, ako systém práv Spoločenstva k odrodám rastlín prispieva ku globálnej konkurencieschopnosti poľnohospodárov a pestovateľov EÚ.

V štúdii sa tiež zvažuje potenciál systému práv Spoločenstva k odrodám rastlín, pokiaľ ide o pomoc pri plnení cieľov zelenej dohody Európskej komisie, a to najmä:

- klimaticky neutrálna Európa,
- ekosystémy a biodiverzita na riešenie ochrany životného prostredia a prispievajú k zastaveniu straty biodiverzity,
- stratégia Z farmy na stôl s cieľom zabezpečiť výrobu udržateľných, bezpečných, výživných a vysokokvalitných potravín v celom hodnotovom reťazci a zároveň zabezpečiť potravinovú bezpečnosť prostredníctvom bezpečnosti osiva,
- výskum, vývoj a inovácie.

Uvažuje sa aj o možnom príspevaní k cieľom udržateľného rozvoja Organizácie Spojených národov (ďalej len „OSN“).

V štúdii sa konštatuje, že systém práv Spoločenstva k odrodám rastlín prispieva k rastu produkcie v poľnohospodárstve EÚ od roku 1995 napriek tomu, že využívanie vstupov počas tohto obdobia sa znížilo o 0,5 % ročne v prípade plodín pestovaných na ornej pôde a o 1 % ročne v záhradníctve (ovocie a zelenina) a pri okrasných rastlinách. Zatiaľ čo časť tohto pokroku vyplýva zo šľachtenia rastlín vo všeobecnosti, v štúdii sa vypočítal podiel, ktorý možno pripísať právam Spoločenstva k odrodám rastlín. Hlavným zistením v súvislosti s

¹ Pozri [štúdiu](#) Európskeho strediska pre sledovanie porušovania práv duševného vlastníctva o prínose v oblasti DV.

produkciou je, že v prípade neexistencie systému práv Spoločenstva k odrodám rastlín by produkcia plodín pestovaných na ornej pôde v EÚ bola v roku 2020 o 6,4 % nižšia, produkcia ovocia by bola o 2,6 % nižšia, produkcia zeleniny o 4,7 % nižšia a napokon produkcia okrasných rastlín by bola nižšia o 15,1 %. Inými slovami, ďalšia produkcia v dôsledku inovácií odrôd rastlín s podporou práv Spoločenstva k odrodám rastlín stačí na nasýtenie ďalších 57 miliónov ľudí na celom svete (plodiny na ornej pôde), 38 miliónov v prípade ovocia a 28 miliónov v prípade zeleniny.

Z makroekonomického hľadiska by sa bez pridanej produkcie, ktorú tvoria plodiny chránené právami Spoločenstva k odrodám rastlín, zhoršila obchodná pozícia EÚ v porovnaní so zvyškom sveta (v prípade niektorých plodín by sa EÚ mohla dokonca zmeniť z čistého vývozcu na čistého dovozcu) a spotrebitelia EÚ by čelili vyšším cenám potravín. Pridaná hodnota (t. j. príspevok k HDP) z plodín chránených právami Spoločenstva k odrodám rastlín predstavuje 13 miliárd EUR (7,1 mld. EUR na plodiny pestované na ornej pôde, 1,1 mld. EUR na ovocie, 2,2 mld. EUR na zeleninu a 2,5 mld. EUR na okrasné rastliny). Okrem toho sa dodatočná produkcia takýchto plodín premieňa do vyššej zamestnanosti v poľnohospodárstve EÚ. Sektor plodín pestovaných na ornej pôde v dôsledku toho zamestnáva 25 000 ďalších pracovníkov, sektore záhradníctva je to 19 500 pracovníkov a v odvetví okrasných rastlín ďalších 45 000 pracovníkov, ide teda o celkový priamy prínos k zamestnanosti vo výške takmer 90 000 pracovných miest. Vzhľadom na nepriame účinky, t. j. nárast zamestnanosti v dodávateľských a spracovateľských odvetviach (napríklad dodávky poľnohospodárskych podnikov alebo spracovanie potravín), sa zamestnanosť zvyšuje až o 800 000 pracovných miest.

Systém práv Spoločenstva k odrodám rastlín nielenže prispieva k zamestnanosti, ale vytvorené pracovné miesta sú aj lepšie odmeňované než v prípade neexistencie tohto systému. Konkrétne, mzdy pracovníkov v sektore plodín pestovaných na ornej pôde sú o 12,6 % vyššie, než by boli v prípade neexistencie tohto systému, a mzdy v sektore záhradníctva sú vyššie o 11 %.

Poľnohospodári/pestovatelia v celej EÚ tak profitujú z inovácií podporovaných systémom práv Spoločenstva k odrodám rastlín. Pestovatelia, ktorí sa venujú výskumu a vývoju vedúcemu k týmto inováciám, vytvárajú aj pracovné príležitosti a podporujú hospodársku činnosť. Podľa odhadov zamestnávajú spoločnosti, ktoré si svoje inovácie chránia zápisom práv Spoločenstva k odrodám rastlín, vyše 70 000 pracovníkov a vytvárajú obrat vo výške viac než 35 miliárd EUR. Hoci je tento prínos k hospodárstvu z hľadiska EÚ ako celku nízky, je výrazný

v určitých členských štátoch a v ich regiónoch, ako je napríklad Delft v západnej časti Holandska.

Mnohé spoločnosti, ktoré chránia svoje inovácie právami Spoločenstva k odrodám rastlín, sú malé a stredné podniky (MSP). Tieto malé spoločnosti (vrátane fyzických osôb, ktoré sú držiteľmi práv Spoločenstva k odrodám rastlín) predstavujú viac ako 90 % subjektov, ktoré si zapísali práva Spoločenstva k odrodám rastlín, a sú držiteľmi 60 % všetkých v súčasnosti platných práv Spoločenstva k odrodám rastlín.

System práv Spoločenstva k odrodám rastlín predstavuje nielen hospodársky prínos pre hospodárstvo EÚ, ale prispieva aj k plneniu environmentálnych cieľov EÚ. Ročné emisie skleníkových plynov z poľnohospodárstva a záhradníctva sa znižujú o 62 miliónov ton ročne. Zodpovedá to celkovej stope skleníkových plynov Maďarska, Írska alebo Portugalska. Okrem toho sa využívanie vody v poľnohospodárstve a záhradníctve znižuje o viac ako 14 miliárd m³, čo je množstvo vody zodpovedajúce 1/3 objemu Bodamského jazera.

A napokon, systém práv Spoločenstva k odrodám rastlín znižovaním vplyvov poľnohospodárstva a záhradníctva na životné prostredie a využívaním zdrojov, ktoré sa prejavuje v zvyšovaní príjmov poľnohospodárskych podnikov a v udržiavaní nižších cien pre spotrebiteľov, prispieva aj k cieľom OSN v oblasti udržateľného rozvoja.